

SUYA DOKUNAN GENÇLER

BERİL TORT

BORA BALAMAN

MİNA HEPER

MİNA UÇAKKAN

PROJE BAŞLIKLARI

1. TANIM

Biz Ankara’da yaşayan liseli gençler olarak bu projenin amacını Ankara’daki su ayak izinin azaltılması ve kaybolan sular hakkında gençlerin bilinçlendirilmesi olarak belirledik. Bu sorun bilinçsiz su tüketimi ve yeraltı su kaynaklarındaki yetersizliklerden, kentleşmeden, iklim değişikliği ve yetersiz çevre bilincinden kaynaklanabilmekte ve her geçen gün de artmaktadır. Biz bir grup olarak suçluluk duygusu hissediyoruz ve endişeleniyoruz. Projemizde paydaş işbirliklerini teşvik ederek kaybolan sular hakkında bir değişim başlatmak istiyoruz. Ana hedef grubumuzu çevresel, doğal ve toplumsal sorundan en çok etkilenen gruplar çocuklar olduğu için Ankara’da yaşayan liseli gençler olarak belirledik. Afiş tasarımı, fotoğraf üretimi, sergi, kapanış toplantısı ve iş birliği faaliyetleriyle liseli gençlerin bu projeye katılımını sağlamak istiyoruz.

2. PROJENİN İSMİ

Suya Dokunan Gençlik

3. PROJE ALANI

Projemiz insan etkisiyle şekillenen sosyal, kültürel ve ekonomik alanları kapsamakta ve Ankara’da yaşayan liseli gençlere yönelik su hakkında farkındalık oluşturma, bilinçlendirme faaliyetlerini ifade etmektedir. Afiş tasarımları ve fotoğraf çekimleriyle, iş birlikleri ve kapanış toplantısı faaliyetleri yapılarak bu konuda sorumluluk duygusu aşılması ve gençlerin suyu daha duyarlı kullanması amaçlanmaktadır.

4. PROJE ÖZETİ

Projenin ismi	Suya Dokunan Gençlik
Projeyi yürütecek kurum	Dernekler, Liseler
Ortaklar	Yarın İçin Bugün Derneği, DFC Türkiye, Doğa Derneği ve Devam Ettiğimiz Liseler
Projenin amacı ve hedefleri	Bu proje ile biz, liseye giden gençlerin su kaynaklarının önemi, su ayak izi kavramı ve bireysel tüketim alışkanlıklarının su kaynakları üzerindeki etkisi hakkında farkındalıklarını artırmayı amaçlıyoruz. Böylelikle gençlerin hem bireysel hem de toplumsal düzeyde daha sorumlu bir su tüketimi bilincine ulaşmaları mümkün olabilir.
Projenin gerekçesi	Suyun ne kadar önemli olduğunu hep duyuyoruz ama aslında ne kadar şey bildiğimizi pek düşünmüyoruz. Suyun önemini anlamak için sadece musluğu açıp kullandığımız suyu değil, yediğimiz yiyeceklerden giydiğimiz kıyafetlere kadar her alanda kullanılan suyu ele almalıyız. Her geçen gün büyüyen su ayak izi, kaybolan sular, azalan kaynaklar suyun gerçekten

	ne kadar değerli olduğunu öğrenmek ve çevremizdeki insanlara da anlatmak için bir fırsat.
Projeye doğrudan ya da dolaylı yoldan fayda sağlayacak gruplar	Liseli gençler, çocuklar, liseler, sivil toplum kuruluşları, öğretmenler.
Proje ekibi ve görev tanımları	Biz Ankara’da yaşayan ve liseye devam eden 4 arkadaş olarak kaybolan sular fikrini projelendirdik. Projeyi hazırlarken sorununuzun tespiti ve ihtiyaçları anlamak konusunda araştırmalar yaptık ve liseli öğrencilerin bu konuda ilgisini çekebilecek en ilginç faaliyetleri gerçekleştirmeye karar verdik. Projenin uygulanması aşamasında, 4 arkadaş olarak projeye dahil olacak liseli öğrencin bulunması, öğrencilerin Ankara’da kaybolan sular hakkında araştırmalar yaparak “eski” fotoğraflara ulaşması ve aynı bölgeden “yeni” fotoğraflara ulaşması ya da bir afiş üretmesi; fotoğrafların bir araya getirilerek onlar için birer hikaye yazılması ve bir serginin düzenlenmesinden sorumlu olacağız.
Değerlendirme mekanizması	Katılan öğrenci sayısı, üretilen fotoğraf ve afiş sayısı proje faaliyetlerinin yerine getirilmesini değerlendirmemize yardımcı olacak. Ayrıca projeye katılan öğrencilere bir öncesi-sonrası anketi yaparak bu süreçten edindikleri bilgiyi, hissettikleri duyguları ve ihtiyaçlarını sorarak yorumlamayı düşünüyoruz.
Grup üzerinde beklenen etkiler	Hem projeyi tasarlayan biz 4 öğrencinin hem de projemize katılan diğer lise öğrencilerinin en yakın çevrelerinden başlayarak pek çok su kaynağının kaybolduğunu fark etmesini bekliyoruz. Ankara’da ve dünyada kaybolan suların yarattığı maliyet ve geri dönülemez sonuçlarını öğrenmek öğrencilerin günlük hayatta su tüketirken daha bilinçli olmalarını sağlayacak. Öğrencilerin bu durumu anlaması onların bu konuda daha kararlı eylemlerde bulunması için bir domino etkisi yaratacak. Sorunları yalnızca kendi hayatları içinde değil daha geniş bir şekilde ele almak, çözüme kavuşturmak konusunda liderlik edebileceklerdir.

Kaynakça	https://wwftr.awsassets.panda.org/downloads/su_ayak_izi_raporweb.pdf https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1871524 https://www.wwf.org.tr/kesfet/tatli_su/turkiyede_su_kaynaklarnin_guncel_durumu/ https://www.artemisaritim.com/turkiye-genelinde-su-kaynaklarnin-durumu https://tr.euronews.com/2019/08/07/dunya-nufusunun-dortte-birinin-su-sorunu-var-turkiye-listede-32-sirada https://iwa-network.org/press/special-event-marks-first-world-water-loss-day/ https://gazeteoksijen.com/turkiye/turkiyedeki-goller-can-cekisiyor-179669 https://www.dha.com.tr/foto-galeri/son-60-yilda-turkiyede-ki-240-golden-186si-kurudu-2505378 https://www.aa.com.tr/tr/gundem/dunyada-icme-suyuna-erisim-iklim-degisikligi-ve-altyapi-eksikligi-nedeniyle-zorlaniyor/2851446#:~:text=Buna%20gore%20çok%20yüksek%20su,Kuzey%20Afrika%20bölgesinde%20yer%20alıyor https://sutema.org/su-varliklarinda-kayip-kacak-oranlari https://magara.itu.edu.tr/2019/03/01/kaybolan-sular/ https://www.arkeolojisanat.com/shop/blog/define-kazisi-yapilan-dipsiz-gol-artik-suni-gol-oldu_3_989556.html https://www.haberturk.com/meke-golu-nerede-krater-golu-olan-meke-golu-hangi-ilde-yer-aliyor-1989571
----------	---

5. PROJENİN AMACI VE HEDEFLERİ

Projemiz ile Ankara'daki liseli gençlerin kaybolan sular ve giderek büyüyen su ayak izi konusundaki farkındalıklarını artırmayı amaçlıyoruz. Hedefimiz, su kaynaklarının daha verimli kullanılmasına katkı sağlamak, su tüketiminde belirgin bir azalma gözlemlemek ve liseli gençlerin bilinçsiz su kullanımını engellemektir. Bu doğrultuda, amacımıza ulaşmak için bazı etkinlik ve faaliyetler gerçekleştirmeyi planlamaktayız. Projemize katkıları bulunması, için 4 aylık bir süreç boyunca, 8 farklı okuldan 5'er öğrenciye, toplamda 40 öğrenciye ulaşmayı hedeflemekteyiz. Yapacağımız faaliyetler arasında katılımcıların afiş tasarımı hazırlaması, katılımcıların kurumuş nehir ve göller gibi kaybolan suları görmelerini için bir fotoğraf sergisi ve kapanış toplantısı yapılması yer almaktadır.

6. PROJENİN GEREKÇESİ

Günümüzde su kıtlığı, iklim değişikliği ve artan nüfus gibi sorunlar, su kaynaklarımızın sürdürülebilirliğini tehdit ediyor. Ankara’da su israfı ve yanlış kullanım alışkanlıkları, bu sorunu daha da derinleştiriyor. Bu proje, özellikle liseli gençler olmak üzere, tüm toplumun suyun önemini kavrayarak daha bilinçli tüketim alışkanlıkları edinmesini amaçlıyor. Suyu verimli kullanarak hem gelecek nesillere temiz su bırakmak hem de çevremizi korumak istiyoruz.

Su kaynaklarının daha sürdürülebilir kullanımını sağlamak, su kaybını en aza indirmek için gerekli farkındalık ve uygulamalarını yaygınlaştırmayı afiş tasarımı ve fotoğraf sergisiyle sağlamayı hedeflemekteyiz. Bu faaliyetler sonunda gençler durumun önemini ve ciddiyetini kavrayarak bilinçlenmiş olup bugünden başlayarak artık çevrelerine bambaşka bir gözle bakıp değişimi başlatmaya istekli olacaklardır.

7. PROJENİN METODOLOJİSİ (UYGULAMA PLANI)

Yaptığımız projenin metodolojisi, Ankara’daki kaybolan sular hakkında farkındalık yaratma, somut çözüm önerileri geliştirme adımlarını içerir. Projemizde afişleme ve fotoğraf çekimi çalışmalarına yer vererek ülkemizde eğitim gören liseli öğrencileri ve birlikte çalıştığımız sivil toplum kuruluşlarını su ayak izi ve bilinçli su kullanımı hakkında bilgilendirmeyi amaçlıyoruz. Proje faaliyetleri ve öğrencilerden gelen geri bildirimler sonucunda su kaynaklarının sürdürülebilirliğini artırmak için bir rapor hazırlamayı ve ilgili kurum ve kuruluşlarla irtibata geçerek bir kapanış toplantısında sunmayı istiyoruz.

7.1 PROJEYİ YÜRÜTME METODU VE BU METODUN SEÇİLMESİNDEKİ SEBEP

Projeye katılan lise öğrencilerinin Ankara’nın kaybolan suları, su tüketim alışkanlıkları, su ayak izi konusundaki bilgi düzeylerini ve farkındalık durumlarını belirlemek için bir öncesi anketi yapılacaktır. Ardından öğrencilerden bu konuda bir araştırma yapmaları ve kaybolan bir su kaynağının bulunduğu bölgenin fotoğrafını çekmesini bekleyeceğiz. Bu çalışmanın ardından öğrencilere sonrası anketi yaparak kazandıkları bilgi ve yeni davranış biçimleri hakkında sorular sorarak bir karşılaştırma yapacağız.

7.2 PROJEDE VARSA ORTAKLARIN VE DİĞER KURUMLARIN PROJEYE KATILIMI VE GÖREVLERİ

Projeyi hazırlarken bu alanda Ankara’da çalışan derneklere ulaştık ve onlarla bize destek olmaları için görüşmeler yaptık. Projemizde geniş kapsamda ilgilenen kuruluşlarla konuştuk: Doğa Koruma Derneği, Design for Change Türkiye, Yarın İçin Bugün Derneği, ve Doğa Derneği. Çevreye sağladığı büyük çaplı projeleri ve etkinliklerinin su ayak iziyle ilgili çalışmalar içerdiğini, web sitelerinden ve resmi sosyal medya hesaplarından ayrıntılı bir şekilde inceleyebilirsiniz. Bu sebepten dolayı, bu iki kuruluşla ortak olunması gerek görülmüştür. Aynı zamanda, Hacettepe Üniversitesi'nden su kaynakları uzmanı Mustafa Koçkar ile görüştük. Su ayak iziyle ilgili ne yapabileceğimiz ve yaptığımız fotoğraf ve afiş sergisi gibi projelerimizden geri bildirim ve önerilerinden yararlanılmıştır.

7.3. PROJE EKİBİ VE GÖREV TANIMLARI

Ekibimiz Beril Tort, Bora Balaman, Mina Heper, Mina Uçakkan olmak üzere 4 liseli öğrenciden oluşmaktadır. Bir grup olarak eşit bir şekilde görev dağılımı yaparak bu projeyi tamamladık. Hep birlikte projemizin ismini belirledik. Ayriyeten Mina Uçakkan proje tanımı ve gidişatını kontrol ederken, Bora Balaman metodoloji ve ortaklarımızla ilgilendi. Mina Heper amaç ve hedeflerimizi, Beril Tort da projenin gerekçesi ve kalan detaylarla ilgilendi.

7.4. PROJENİN KATMA DEĞERİ

Bu proje ile lise öğrencileri ve mevcut duruma ilişkin toplumsal açıdan önemli katkılar sağlamayı amaçlıyoruz.

- Çevre Bilinci Oluşturma: Projemiz lise öğrencilerine bilinçsiz su tüketiminin çevreye olan zararlarını fark etmelerine katkı sağlayacaktır.
- Toplumsal Duyarlılık: İnsanların bireysel davranışlarının toplumun genel su tüketimindeki etkisini anlamalarını sağlayacaktır.
- Eğitimde Yeni Yaklaşımlar: Öğrenciler arşiv taramaları, kaynak taramaları ve fotoğraf arşivlerinden yararlanarak elde ettikleriyle karşılaştırma yapıp veya bağlantı kurup su tüketiminin önemi anlayacaklardır.
- Davranış Değişikliği: Öğrenciler, su tüketimini azaltma alışkanlıkları geliştirerek, günlük rutinlerinde sürdürülebilirlik anlayışını benimseyeceklerdir.

Proje ile uzun vadede liseli gençlere ve gelecek nesillere su tüketimi konusunda pozitif bir miras bırakmayı istiyoruz.

Ayrıca projemizin sonunda yapacağımız kapanış toplantısı ile yerel ve ulusal çevre politikalarının geliştirilmesine katkı sağlayacak bir rapor sunacağız.

7.5. DEĞERLENDİRME MEKANİZMASI

Sonuçların elde edilmesinde öncesi-sonrası anketleri, lise öğrencilerinin bugünkü fotoğrafları, arşivden eski fotoğraflar, kaybolan sularla ilgili afişler ve fotoğraflara eklenen hikayeler kullanılacaktır. Ayrıca uzman görüşlerini içeren proje sonu değerlendirme raporu da değerlendirmenin bir parçası olacaktır. Öncesi-sonrası anketin sonuçlarını birbiriyle karşılaştırarak proje faaliyetlerinden edindikleri bilgi ve kazanımları değerlendirme fırsatı elde edeceğiz.

Proje süresince yapılacak faaliyetlerin değerlendirmesi aşağıda maddeler halinde yazılmıştır:

- öncesi-sonrası anketleri
- lise öğrencilerinin 'bugün' çektiği fotoğraflar
- eskiden suyun aktığı fotoğraflar - arşiv taraması
- kaybolan sular afiş tasarımları
- fotoğrafların altına yazılan hikayeler
- uzman görüşlerini içeren proje sonu değerlendirme raporu

7.6 PROJE SÜRESİ VE ZAMAN PLANI

Projemiz 4 ay süre ile Ankara’da uygulanacaktır. zaman planı aşağıdaki gibidir:

- 1. ayda lise öğrencilerine erişim, öncesi anketinin uygulanması ve kendi kendilerine bu konu hakkında araştırma yapmasını bekliyoruz.
- 2. ayda fotoğraf ve afiş üretilmesi,
- 3. ayda fotoğraflara Doğa Derneği, Doğa Koruma Derneği, Design for Change Türkiye ve Yarın İçin Bugün Derneği ile birlikte hikayelerin yazılması,
- 4. ayda kapanış toplantısı düzenleyecek ve Hacettepe Üniversitesinden Dr. Mustafa Kerem Koçkar ile birlikte proje sonu raporunun yazılmasını planlıyoruz.

7.7 PROJE ÇIKTILARI

Projemizin somut çıktıları aşağıdaki gibidir:

- 40 öğrencinin katıldığı öncesi sonrası anket sonuçları
- 40 fotoğraf üretimi
- 4 afiş tasarımı
- 40 fotoğraf altı hikayeleri
- 20 kurum veya kişi ile işbirliği
- bir kapanış toplantısı
- bir sergi